

Nato se je uglobil v materializem:

Mislilo sam minut kano vjetra dušak,
nestati u more kano sitni prašak,
splinut kano kap na trepavici čista,
kano dragulj suze, što sred jada blista,
zaboravit ljubav, zaboravit jade,
zaboravit zvezde, izgubljene nade.

Vsled tega je postal pesimist:

Želio sam samo vječitu Nirvanu
i u tugi zadnjem radovah se danu.

Iskal je resnice v panteizmu:

Vidio sam boga u svakom od ljudi,
prirodu sam cjelu tajno obožavo
Bogom sam ju svojim jednim priznavo...

A tudi v srcu modernega človeka je zmagalo krščanstvo. Gnusijo se mu te zmote, odkar je spoznal resnico, in le še stanovitnejše jo odslej priznava:

Ne bojim se ruga svieta kratkovjeka,
odnest će za skoro neumolna vieka,
neustrašno stoječ htio bih umrieti
za te silni Bože, neizmjerni, sveti
i u svietskog mora vječnom glogotanju
na te mislim noću, na te mislim danju,
kano zvezda duša novim miljem krišeti:
Slava Tebi, koji bio si i jes! (Str. 61.)

Ali ni to veličastna poezija, slavospjev zmagujoče resnice? Dr. Deželić je z globoko dušeslovno istinitostjo popisal notranjo borbo po resnici hrepenečega srca, katero božja milost dviga iz poganstva v rajske višine krščanskih idealov. Odprl je našemu pesništvu nov svet, in mu pokazal novo pot. Želimo, da bi tudi naši pesniki to zbirko čitali in si ogreli srca ob mističnih „zvokih iz katakomb“.

Dr. E. L.

ČEŠKA.

František Kyselý (Bruno Sauer): **Akkordy**. Básně. Nákladem. V. Kotrby v Praze. Cena 1 K.

„Akkordy“ je knjiga pesnika-duhovnika, ki je nekaj srednik med starejšo generacijo (Štastný, Sv. Čech) in mlajšimi, modernimi pesniki. Oba življa sta v knjigi. Med modernimi zbirkami pesmi, polnih obupanja in blaziranosti, je le-ta knjiga res sladek ter krasen akord duše spravljene z Bogom in vsakdanjim življenjem. Ni tu bolestitih bojov, mučnih senzacij, po katerih hrepeni naš moderni, nervozni vek. Notranjost pesnikova je mirna, kakor jezero sredi gorá. — Kyselý ni začetnik v poeziji. Njegovo ime je med literati spoštovano, in v

katoliški moderni ima častno mesto. Vendar ko bi na čelu zbirke ne bilo njegovega imena, bi ga čitatelj težko spoznal iz teh najnovejših pesmi. Ž njimi je Kyselý stopil v nov obzor svojega stvarjanja. Poprej je bil znan kot izvrsten in spreten pesnik legend, ki so jih pri našali razni češki časniki. V knjigi „Akkordy“ pa je postal moderen v dobrem pomenu besede, to je: porabil je nove oblike, moderne izraze, da bi v svojih novih pesmah pokazal bravcem svoje staro, odkritosrčno, „nemoderen“ srce. Iz knjige odmeva struna verska, rodoljubna in razen tega je v nji nekoliko pesmi posvečenih socialnemu vprašanju. Krasne so: „Eucharistia“, „Communio“, „Jeptiška“ (nuna) in zlasti „Piseň zvonu“, v kateri pesnik opeva zgodovino „angelskega češčenja“. Prepričan sem, da noben bravec ne odloži zbirko brez notranjega preropenja.

Fr. Eisler: **Mořské sny**. Verše. V Novém Jičíně. Nákladem „Nového Života“.

Evo nam pesnika, ki je prvokrat stopil v javnost! Iz pesmi, ki jih je v zbirki objavil, se še ne more prav soditi o pesnikovem značaju. Vse je tu nekako mrzlo, brez barve, več ti govori pamet, nego srcé. Kritik brnske „Hlídky“ primerja Eislerove pesmi z lepimi slikami in kipi, ki jih je oblila magična milina mesečne svetlobe. Na nekaterih mestih se opazuje vpliv francoskih mojstrov. V zbirki je nekoliko sarkastičnih in ironičnih pesmi, a zdi se, da to ni polje Eislerovo. Spisal jih je bržkone zato, ker so take pesmi zdaj pri Čehih v modi. „Bila je doba, da je bil v modi misticismem in simbolizem — in pesniki so pisali mistične in simbolične verze. Bilo je v modi pisati nežne, groteskne verze — in pesniki so pisali nežne, groteskne verze. Bilo je v modi opevati Solnce, Življenje, Spol in Satana — in pesniki so opevali Solnce, Življenje, Spol in Satana. In danes? Nastala je moda pisati satirične in ironične pesmi — in pesniki pišejo satire in parodije.“ (Hlídky 1903, št. 1.)

Fr. Štingl.

RUSKA.

Al. Haruzin: **Žilišče Slovinca verhnjej krajiny**. S. Peterburg. 1903. Str. 99. Po natisk iz časopisa „Živaja Starina“, sn. III. in IV. 1902.

Narodopisci izkušajo vestno zabeležiti vse, kar kje najdejo pristno narodnega. Moderni čas pa je staremu narodnemu življenju takó sovražen in nevaren, da kar s svojimi očmi